

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра права Європейського Союзу

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

**«ЄВРОПЕЙСЬКА КОНВЕНЦІЯ З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ПРАКТИКА ЇЇ
ЗАСТОСУВАННЯ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма / спеціалізація – «Міжнародне право»

Статус дисципліни – За вибором

Рік набору – 2017

Викладач – Жуков Ігор Миколайович

доцент кафедри права Європейського Союзу, кандидат юридичних наук,
доцент

Силабус навчальної дисципліни «Європейська конвенція з прав людини та практика її застосування» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 13 с.

Розробники

Жуков Ігор Миколайович – доцент кафедри права Європейського Союзу, кандидат юридичних наук, доцент

Білоусов Євген Миколайович – професор кафедри права Європейського Союзу, доктор юридичних наук

Бойчук Дмитро Сергійович – асистент кафедри права Європейського Союзу, кандидат юридичних наук

Гарант освітньої програми

Комарова Тетяна В'ячеславівна – доцентка кафедри права Європейського Союзу, докторка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного права
(протокол № 3 від 7 листопада 2017 р.)

Зміни та доповнення затверджено на засіданні кафедри
права Європейського Союзу
(протокол № 1 від 1 вересня 2020 р.)

Завідувач кафедри

Яковюк Іван Васильович

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Європейська конвенція з прав людини та практика її застосування
Вид навчальної дисципліни	за вибором студента
Викладач	Жуков Ігор Миколайович, доцент кафедри права Європейського Союзу, кандидат юридичних наук, доцент
Контактний телефон	057-704-05-39
E-mail	i.m.zhukov@nlu.edu.ua
Консультації	Викладач перебуває на кафедрі відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій. вул. Динамівська, 4, ауд. 810.
Онлайн консультації	Ідентифікатор конференції Zoom: 5803725912, код доступу: W162Xa

Анотація навчальної дисципліни

Після другої світової війни. більшість держав демократичної орієнтації, виходячи з гіркого досвіду тоталітарних режимів, не лише усвідомили необхідність міжнародно-правового захисту прав людини, а й зробили у цьому напрямку важливі практичні кроки у напрямку створення дієвої системи захисту прав людини. Особливе місце в цій системі займає Європейська конвенція про захист прав людини і основних свобод 1950 р., яка за думкою її авторів не повинна бути лише зміненою копією Загальної декларації прав людини 1948 р. Вона повинна була внести принципово нове у складну систему ефективного міжнародно правового захисту прав людини.

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. фактично стала європейським конституційним біллем про права та визначає загальні стандарти прав людини для всього континенту. Національні парламенти та суди повинні постійно враховувати Європейську конвенцію при прийнятті законодавчих актів і при вирішенні справ, щоб не зіткнутися з несприятливими судовими рішеннями Європейського суду, які вони потім повинні будуть виконати. Для всіх держав Конвенція підлягає виконанню в їх національних судах.

Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод – міжнародно-правова багатостороння угода, якою встановлено унікальний механізм захисту прав людини у вигляді Європейського суду з прав людини.

Саме ці особливості і зумовили формування змісту навчального курсу «Європейська конвенція з прав людини та практика її застосування». У пропонованому курсі розглядаються договірні та інституційні аспекти європейської системи захисту прав людини, питання зобов'язань держав щодо їх забезпечення, особливості Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та підстави правомірного обмеження захищених прав. Окрему увагу приділено особливості контрольного механізму Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, зокрема, специфіці юрисдикції, складу та організаційної структури Європейського суду з прав людини, способам тлумачення Конвенції, підходам до тлумачення ключових понять Конвенції, змісту, сфери дії прав людини, які захищаються, негативні та позитивні зобов'язання держави стосовно забезпечення відповідних прав, процедур виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини у національних правопорядках.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти та розширення,

систематизація і поглиблення знань про основні правові позиції Європейського суду з прав людини при тлумаченні і застосуванні ним Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, оволодіння практичними навичками звернення до Європейського Суду з прав людини.

Завдання:

- сформулювати цілісне уявлення про основні європейські механізми захисту прав людини;
- розуміти сутність і зміст Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 року та практику Європейського суду з прав людини як джерело права, дослідити їх вплив на розвиток та трансформацію правової системи України;
- визначити особливості структури та складу Європейського суду, порядок його формування і процес розгляду заяв;
- засвоїти основні умови прийнятності заяв, та окремі практичні аспекти подання заяви і подальшої комунікації із судом;
- навчитися встановлювати факти порушення державою конвенційних прав у конкретних ситуаціях;
- проаналізувати найбільш значні напрямки захисту ЄСПЛ в окремих категоріях прав людини.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Економічна теорія», «Історія міжнародного права», «Міжнародне публічне право».

Кореквізити: «Універсальні та регіональні системи захисту прав людини», «Право міжнародних організацій», «Основи геополітики».

Постреквізити: «Інституційне право Європейського Союзу», «Правове регулювання відносин України з Європейським Союзом», «Право Європейського Союзу в сфері юстиції та внутрішніх справ», «Європейський Союз в міжнародних відносинах».

Мова навчання – українська.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання**:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 2. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН 3. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

РН 4. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 5. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

РН 6. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з

правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН 7. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН 8. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

РН 9. Надавати консультації щодо можливості застосування джерел права у правозастосовчій практиці України.

РН10. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

**Розклад занять з навчальної дисципліни
для студентів денної форми навчання***

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
	1. Загальна характеристика Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Контрольний механізм Європейської конвенції з прав людини	1. Місце Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод у європейській системі захисту прав людини	Роль рішень ЄСПЛ у трансформації правової системи України та її наближенні до загальноєвропейських стандартів захисту прав людини.
	2. Особливості тлумачення Конвенції Європейським судом з прав людини. Порядок і форми діяльності Суду	2. Особливості тлумачення Конвенції Європейським судом з прав людини. Порядок і форми діяльності Суду	Основні тенденції та перспективи реформування ЄСПЛ. Консультативні висновки ЄСПЛ
	3. Виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини	3. Виконання рішень та застосування практики ЄСПЛ <i>Основна література: 1, 15</i>	Проблеми та особливості виконання рішень ЄСПЛ в Україні
	4. Права, пов'язані з особистою недоторканність людини	4. Право на життя (стаття 2). Заборона катувань (стаття 3) 5. Право на свободу та особисту недоторканність (ст.5 Конвенції). <i>Основна література: 1, 15</i>	Репродуктивні права людини та їх захист в ЄСПЛ. Захист прав вразливих верств населення в практиці ЄСПЛ
	5. Право на справедливий суд	6. Право на справедливий суд (стаття 6) <i>Основна література: 12, 15.</i>	Право на справедливий суд та ефективні засоби юридичного захисту в умовах збройного

* Особливості тематичної структури навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання визначаються робочою програмою навчальної дисципліни.

			конфлікту в практиці ЄСПЛ.
	6. Право на повагу до приватного і сімейного життя	7. Право на повагу до приватного і сімейного життя, житла і кореспонденції (стаття 8) Основна література: 1, 15, 13.	Право на особисту недоторканність, повагу до приватного та сімейного життя в умовах збройного конфлікту в практиці ЄСПЛ.

	7. Захист майна (власності)	8. Захист майна (власності) (стаття 1 Першого Протоколу до ЄКПЛ) <i>Основна література: 1, 15,</i>	Інтернет-права та їх захист в практиці ЄСПЛ
	8. Свобода думки, совісті і релігії	9. Свобода думки, совісті і релігії <i>Основна література: 1, 15.</i>	Захист прав уразливих осіб за етнічними та релігійними ознаками в практиці ЄСПЛ.
	9. Свобода вираження поглядів. Свобода зібрань та об'єднання	10. Свобода вираження поглядів (стаття 10) <i>Основна література: 1, 15.</i>	Свобода вираження поглядів та Інтернет
	10. Заборона дискримінації та захист інших прав, які захищаються Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод	11. Заборона дискримінації (стаття 14) <i>Основна література: 1, 15.</i>	
	11. Критерії прийнятності індивідуальної заяви	12. Критерії прийнятності індивідуальної заяви <i>Основна література: 1, 15.</i>	
	12. Особливості прийнятності окремих категорій індивідуальних скарг та питання, що виникають при зверненні до Європейського суду з прав людини	13. Особливості прийнятності окремих категорій індивідуальних скарг та питання, що виникають при зверненні до Європейського суду з прав людини <i>Основна література: 1, 15,</i>	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, статистичних даних інститутів Ради Європи, рішень Європейського суду з прав людини; звітів державних органів України щодо стану виконання рішень Європейського суду з прав людини;
- робота над кейсами;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей;
- підготовка портфоліо практики Європейського суду з прав людини;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка дослідження (проекту) з вузької проблематики із подальшою його презентацією перед аудиторією;
- проходження он-лайн курсів на Європейській освітній платформі у сфері прав людини для юристів (HELP);
- підготовка до практичних занять, колоквіумів та іспиту.

Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року, зі змінами і доповненнями, внесеними протоколами № 11 і № 14 до Конвенції URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

Перший протокол від 20 березня 1952 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_535#Text

Протокол № 2 від 6 травня 1963 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_854#Text

Протокол № 4 від 16 вересня 1963 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_059#Text

Протокол № 6 від 28 квітня 1983 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_802#Text

Протокол № 9 від 6 листопада 1990 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_170#Text

Протокол № 12 від 4 листопада 2000 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_537#Text

Протокол № 13 від 3 травня 2001 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_180#Text

Протокол № 14 від 13 травня 2004 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_939#Text

Регламент Європейського суду по правам человека. Совет Европы Страсбург. 2016. URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_rus.pdf

Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>

Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо реалізації Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини»» від 31 травня 2006 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/784-2006-п#Text>

Практичний посібник щодо прийнятності заяв. Рада Європи / Європейський суд з прав людини. Страсбург, 2014. URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_UKR.pdf

Нотатка для заповнення формуляру заяви. Рада Європи. 2018. URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Application_Notes_UKR.pdf

Формуляр заяви до ЄСПЛ / ECHR Application form. URL: <https://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/forms&c=>

Регламент Європейського суду по правам людини. Совет Европы Страсбург. 2016. URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_rus.pdf

Практичний посібник щодо прийнятності заяв. Рада Європи / Європейський суд з прав людини. Страсбург, 2014. URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_UKR.pdf

Література

Основна література

1. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: компендіум / [О. В. Сердюк, Ю. В. Щокін, І. В. Яковюк та ін.]; за заг. ред. О. В. Сердюка, І. В. Яковюка. 2-ге вид., допов. Харків: Право, 2019. 404 с. .
2. Шевчук С. В. Порівняльне прецедентне право з прав людини. Київ: Реферат, 2002. 344 с.
3. МакБрайд Дж. Принципи, що визначають тлумачення та застосування Європейської конвенції з прав людини / Центр суддівських студій: міжнародний фонд. URL: <http://www.judges.org.ua/seminar21-1.htm>
4. Абашидзе А.Х., Алисиевич Е.С. Право Совета Европы. Конвенция о защите прав человека и основных свобод: учебное пособие / А.Х. Абашидзе, Е.С. Алисиевич. – М.: Междунар. отношения, 2007. – 304 с.
5. Андріанов К.В. Роль контрольного механізму Конвенції про захист прав і основних свобод людини в процесі реалізації її норм: дис... канд. юрид. наук / К.В. Андріанов. – К., 2002. – 185 с.
6. Биштыга А. Европейский суд по правам человека / А. Биштыга; науч. ред. А.Е. Вашкевич; пер. с пол. Е.Г. Генделя. – Минск: Тесей, 2000. – 240 с.
7. Бортновська З. Справи з питань оподаткування: межі застосовуваності статті 6 Конвенції про захист прав людини та основних свобод / З. Бортновська // Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. – 2002. – №2. – С. 207-219.
8. Буроменський М. Застосування міжнародно-правових норм про права людини у внутрішньому правопорядку України / М. Буроменський // Вісник Академії правових наук України. – 1999. – №1. – С.86-94.
9. Буроменский М.В. Обращение в Европейский суд по правам человека: практика Суда и особенности украинского законодательства / М. Буроменский. – Харьков: Фолио, 2000. – 32 с.
10. Бущенко А. П. Застосування статей 3 та 5 Європейської конвенції з прав людини в національній судовій практиці / Харківська правозахисна група.Х. : Права людини, 2007. 215с.
11. Бущенко А. П. Стаття 3 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод: систематизований дайджест рішень Європейського суду з прав людини Х. : Права людини, 2009. 412с.
12. Бущенко А. П. Стаття 5 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод: систематизований дайджест рішень Європейського суду з прав людини— 2. вид., випр. та доп. Х. : Права людини, 2008. 432с.
13. Де Сальвіа М. Прецеденты Европейского суда по правам человека. Руководящие принципы судебной практики, относящиеся к Европейской конвенции о защите прав человека и основных свобод. Судебная практика с 1960 по 2002 г. / М. Де Сальвіа. – СПб.: Юридический центр Пресс, 2004. – 1072 с.
14. Дженніс М., Кей Р., Бредлі Е. Європейське право у галузі прав людини: Джерела і практика застосування / М. Дженніс, Р. Кей, Е. Бредлі. – К.: АртЕк, 1997. – 583с.
15. Дудаш Т.І. Практика Європейського суду з прав людини: навч. посібн. – К. : Алерта, 2016. – 413 с.

16. МакБрайд Дж. Реалізація права на свободу об'єднання відповідно до Європейської конвенції з прав людини / Дж. МакБрайд // Європейська конвенція з прав людини: основні положення, практика застосування, український контекст / за ред. О.Л. Жуковської. – К.: ВПОЛ, 2004. – С. 565-631.
17. Пашук Т.І. Право людини на ефективний державний захист її прав та свобод / Т.І. Пашук // Праці Львівської лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України. – Львів, Край, 2007. – 220 с.
18. Рабінович П.М. Рішення Європейського суду з прав людини як «праволюдні» стандарти / П.М. Рабінович // Європейський суд з прав людини. Матеріали практики (1993-2003 рр.) // Праці Львівської лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України. – К.: Фенікс, 2004. – С. 9-24.
19. Рабінович П.М., Дудаш Т.І. Європейські стандарти виборчих прав (у світлі практики Страсбурзького суду) / П.М. Рабінович, Т.І. Дудаш // Юридичний вісник України. – 2007. – №36. – С.13.
20. Рабінович П.М., Сивий Р.Б. Права людини: критерії «цивілістичності» (у світлі практики Страсбурзького суду) / П.М. Рабінович, Р.Б. Сивий // Вісник Академії правових наук. – 2007. – №4. – С. 19-29.
21. Рабінович П.М., Федик С.Є. Особливості тлумачення юридичних норм щодо прав людини (за матеріалами практики Європейського суду з прав людини) / П.М. Рабінович, С.Є. Федик // Праці Львівської лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України. – Львів: Астрон, 2002 – 171 с.
22. Тлумачення та застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод Європейським судом з прав людини та судами України: навчальний посібник / авт. кол. М. Мазур, С. Тагієв, А. Беніцький, В. Костицький. – Луганськ, 2006. – 600 с.
23. Туманов В.А. Европейский суд по правам человека. Очерк организации деятельности / В.А. Туманов. – М. Издательство НОРМА, 2001. – 304 с.
24. Шевчук С. Судовий захист прав людини. Практика Європейського суду з прав людини у контексті західної правової традиції / С. Шевчук. – К.: Реферат, 2006. – 829 с.

Додаткова література

1. Лищина И.Ю. Международные механизмы защиты прав человека. Харьков: Фолио, 2001. 112 с.
2. Мармазов В.Є., Піляєв І.С. Рада Європи: політико-правовий механізм інтеграції : Навчальний посібник. [ред. Ю.С. Шемшученко]. К.: Юридична книга, 2000. -472 с.
3. Паліюк В. П. Застосування судами України Конвенції про захист прав людини та основних свобод. К. : Фенікс, 2004. 263с.
4. Паліюк В. П. Особливості застосування судами України конвенції про захист прав людини та основних свобод: Навч.-практ. Посібник. Благодійний фонд "Центр правової освіти" Миколаїв : Атол, 2003.130с.
5. Паліюк В. Практика застосування судами України конвенції про захист прав людини та основних свобод/ Юстиніан – URL: [www.justinian.com.ua /article.php?id=248](http://www.justinian.com.ua/article.php?id=248)
6. Фурса С. Я., Фурса Є. І. Науково-практичний коментар до Закону України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини". К. : Видавець Фурса С.Я., 2007. 52с.
7. Фурса С. Я., Фурса Є. І., Щербак С. В. Закони України "Про державну виконавчу службу", "Про виконавче провадження", "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини": науково-практ. коментар / Центр правових досліджень Фурси. К. : Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2008. 1169с.
8. Шевчук С. Свобода вираження поглядів: практика Європейського Суду з прав людини у порівняльній перспективі. К. : Реферат, 2005. 192с.

9. Шевчук С. Судовий захист прав людини: Практика Європейського Суду з прав людини у контексті західної правової традиції. Вид. 2-е, виправ., доп. К. : Реферат, 2007. 848с.

Інтернет-ресурси

1. Рада Європи URL: [Council of Europe \(coe.int\)](http://coe.int)
2. Європейський суд з прав людини URL: [European Court of Human Rights - ECHR, CEDH, news, information, press releases \(coe.int\)](http://www.echr.europa.org)
3. Уповноважений у справах Європейського суду з прав людини URL: <https://minjust.gov.ua/m/uryadoviy-upovnovajeniy-u-spravah-evropeyskogo-sudu-z-prav-lyudini>
4. Рішення щодо України, винесені європейським судом з прав людини URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini>
5. Інформація на підставі річних звітів ЄСПЛ. URL: https://minjust.gov.ua/cat_9329
6. <http://hudoc.echr.coe.int/>
7. Європейська освітня платформа у сфері прав людини для юристів (HELP) URL: [Council of Europe HELP \(coe.int\)](http://coe.int/help)

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри права Європейського Союзу. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=623:kafedra-prava-yevropeiskoho-soiuzu&Itemid=151

Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Відкритий доступ до он-лайн ресурсів Oxford University Press, до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: регулярно відвідувати практичні заняття; систематично та активно працювати на лекційних і практичних заняттях; давати повну й ґрунтовну відповідь на питання; обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повно й переконливо наводити доводи при розв'язанні завдань; аналізувати практику Європейського суду з прав людини, здійснювати аналіз судової та правозастосовної практики; якісно виконувати письмові практичні завдання, контрольні та самостійні роботи. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка міжнародного права, написанні наукових статей, проходити додаткові он-лайн курси на Європейській освітній платформі у сфері прав людини для юристів (HELP).

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Викладач звертає особливу увагу на дотримання політики недопущення плагіату. У разі виявлення ознак порушення правил щодо недопущення плагіату або самостійності написання роботи може бути прийняте рішення про анулювання оцінки за роботу.

Присутність на лекційних на практичних заняття - обов'язкова. Під час як лекційних, так і практичних занять студенти мають право в будь який час ставити викладачеві запитання з відповідної теми та запрошуються брати активну участь у дискусії. Під час аудиторних занять прошу використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції, ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації. В разі нагальної потреби можна виходити з аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Європейська конвенція з прав людини та практика її застосування» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист портфолію практики Європейського суду з прав людини, захист реферату за ініціативи студента тощо. За результатами практичних занять із кожного з чотирьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка за кожен модуль – 8 балів), що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для **самостійної роботи** (опрацювання статистичних даних інститутів Ради Європи, рішень Європейського суду з прав людини; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; проходження он-лайн курсів на Європейській освітній платформі у сфері прав людини для юристів (HELP); проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний дотримуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8.

Формою **підсумкового контролю** знань студентів з дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів дисципліни «Європейська конвенція з прав людини та практика її застосування»:

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття					Іспит	
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Модуль №4			
max 8	max 8	max 8	max 8	max 8	max 60	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Європейська конвенція з прав людини та практика її застосування»:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті (за модуль)	Мах 8	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	6	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	4	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	2	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Мін 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Мах 8	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	7	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	6	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	5	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	4	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Мін 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
	Іспит	Мах 60
55		1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.

		3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Європейська конвенція з прав людини та практика її застосування» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною	3	

	кількістю недоліків		70 – 74
Е	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34